

سلسله مباحث امامت و مهدویت (۲)

ذخیره ولایت

در دعای مدینه

حضرت آية الله العظمى صافی گلپایگانی

سرشناسه	صافی گلپایگانی، لطف‌الله
عنوان و نام پدیدآور	فروع و ولایت در دعای ندبه / لطف‌الله صافی گلپایگانی
مشخصات نشر	قم: دفتر تنظیم و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی، سنه ۱۳۹۲
مشخصات ظاهری	۱۹۱ ص.
فروست	سلسله مباحث امامت و مهدویت، ۲.
شابک	۱ - ۸۴ - ۵۱۰۵ - ۶۰۰ - ۹۷۸ : ۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتاب حاضر در سال‌های مختلف توسط ناشران متفاوت منتشر شده است.
یادداشت	کتاب‌نامه: ص ۱۷۵ - ۱۸۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	دعای ندبه، شرح
موضوع	دعای ندبه - نقد و تفسیر
شماره افزوده	دفتر تنظیم و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی، مدینه
بندبندی کنگره	۱۳۹۲ ص ۲ / ۲۶۹ / ۷۰۴۲۲ BP
ردیفی دبیری	۲۹۷/۷۷۲
شماره کتابخانه	۳۴۰۷۲۵۳

دفتر تنظیم و نشر آثار

حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی

- نام کتاب:
- مؤلف:
- چاپ اول ناشر (هفتم کتاب):
- شمارگان:
- بها:
- شابک:
- سایت الکترونیک:
- پست الکترونیک:
- آدرس پستی:
- تلفن:
- فروغ ولایت در دعای ندبه
- حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدینه‌الاولی
- ربیع الاول ۱۴۳۵ / ۱۳۹۲
- ۳۰۰۰
- ۵۰۰۰ تومان
- ۱ - ۸۴ - ۵۱۰۵ - ۶۰۰ - ۹۷۸
- www.saafi.net
- saafi@saafi.net
- قم / انقلاب ۶ / پلاک ۱۸۱
- ۳۷۷۲۳۳۸۰ (۰۲۵)

سوابق نشر این کتاب

۱. مدرسه‌الامام المهدی، ۱۳۶۰ ش.
۲. انتشارات حضرت معصومه، ۱۳۷۵ ش.
۳. انتشارات حضرت معصومه، ۱۳۸۰ ش (در مجموعه ۳ جلدی امامت و مهدویت).
۴. انتشارات مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۷ ش.
۵. انتشارات مسجد مقدس جمکران، ۱۳۹۰ ش.
۶. بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود، ۱۳۹۱ ش.

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
دعای ندبه.....	۱۳
مقدمه.....	۱۵
امام صادق علیه السلام و ائمه بر حضرت مهدی علیه السلام	۱۵
فرمایش سید بن طاووس.....	۱۹
پرسش هایی که پیرامون دعای ندبه می شود.....	۲۰
تذکر مهم.....	۲۷
پاسخ به چهارده پرسش پیرامون دعای ندبه.....	۳۹
۱. اعتبار سند دعای ندبه.....	۳۱
اخبار «مَنْ بَلَغَ» و تسامح در ادله سنن.....	۴۰
۲. ارتباط امام علیه السلام با ذی طوی و رضوی.....	۴۲
اما پاسخ:.....	۴۳
ارتباط امام علیه السلام با ذی طوی و رضوی.....	۴۵
نکته قابل توجه.....	۵۰

۳. دعای ندبه و امامت ائمه اثنی عشر علیهم السلام ۵۱
- توضیح دیگر ۵۴
۴. دعای ندبه و معراج جسمانی ۵۵
- کلام تحقیقی یکی از اساتید بزرگ علم و ادب ۵۷
۵. دعای ندبه و امکان انتساب آن به ائمه علیهم السلام ۶۱
۶. دعای ندبه و بدعت ۶۷
۷. دعای ندبه و آیه: «وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ» ۷۵
۸. قرآن مجید و جمله: «وَأَوْطَأْتُهُ مَشَارِقَكَ وَمَغَارِبَكَ» ۸۰
- یک نکته راجع به قرآن ۸۳
۹. دعای ندبه و علم پیغمبر و امام ۸۵
- آیات دسته اول ۹۱
- آیات دسته دوم ۱۰۱
- تحقیق درباره یک حدیث ۱۰۸
- پرسش از حکمت: ۱۱۲
۱۰. دعای ندبه و آیه مودت ۱۱۶
۱. مکان نزول آیه مودت ۱۱۹
۲. تفسیر آیه مودت ۱۲۳
- تفسیر اهل بیت علیهم السلام درباره آیه مودت ۱۲۵
۳. ملاحظه تفسیر آیه با آیات دیگر ۱۲۶

۴. روایات اهل سنت در تفسیر آیه مودت ۱۲۹
۱۱. دعای ندبه و عقل ۱۴۲
۱۲. بررسی جمله: «يَا ابْنَ الطُّورِ وَالْعَادِيَّاتِ» ۱۵۱
۱۳. دعای ندبه، و کفر و شرک ۱۵۴
۱۴. دعای ندبه و رکود فعالیت‌های اسلامی ۱۶۷
- کتاب‌نامه ۱۷۵
- آثار حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العارف در یک نگاه ۱۸۵

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

نَبِيِّهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا.

«اللَّهُمَّ وَنَحْنُ عِبِيدُكَ الثَّائِقُونَ إِلَيْ وَلِيِّكَ الْمَذْكُورِ

بِكَ وَبَنِيِّكَ، خَلَقْتَهُ لَنَا عِصْمَةً وَمَلَاذًا، وَأَقَنْتَهُ لَنَا

يَوْمًا وَمَقَاذًا، وَجَعَلْتَهُ لِلْمُؤْمِنِينَ مِنَّا إِمَامًا، فَبَلِّغْهُ

مِنَّا تَحِيَّهَ وَسَلَامًا، وَزِدْنَا بِذَلِكَ يَا رَبِّ إِكْرَامًا»^۱

«بارالها! ما بندگان اتوان ترییم که به ولی تو که

(دیدار و یادش) تو و پیغمبرت را به یاد آرد،

پناهنده و مشتاقیم، تو او را برای ما ناهگاه و تکیه

گاه آفریدی و وی را برای بقای ما اجداد و پیکار

و برای مؤمنین از ما، پیشوای مفترض الطاعت قرار

دادی، پس از ما به حضرت او درود و سلامی

فرست و مهربانی و نوازش خود را به ما بدین

وسیله افزون فرمای.»

«قسمتی از دعای ندبه»

۱. مشهدی، المزار، ص ۵۸۳؛ ابن طاووس، اقبال الاعمال، ج ۱، ص ۵۱۲.

پیشگفتار

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ...﴾^۱

«و گفت پروردگار شما که بخوانید مرا تا اجابت

کنم شما...».

یکی از احساسات انسانی و حقیقی بشر که ریشه فطری دارد، توجه به دعا و ارتباط یافتن با عالم غیب، مبدأ آفرینش و قدرت ازلی الهی است.

حاجت به دعا در ذات بشر موجود است، و در هنگام اضطرار و ناامیدی از وسایل متعارف و اسباب و قوای مادی آشکارتر می شود و انسان بی اختیار، با جان و دل به سوی خداوند کریم کارساز روی می آورد و از او یاری و مدد می طلبد.

دعا بهترین غذای روح و نشاط بخش روان است، و هیچ وسیله ای برای اقناع روح وسیع بشر از آن مؤثرتر نیست.

دعا سلاح مؤمن است، خستگی‌ها را می‌برد و فشار مصائب و آلام را سبک می‌سازد.

انوار دعا، ضمایر را روشن و تیرگی قلوب را برطرف می‌نماید. چه احساسی از احساس احتیاج به دعا بهتر، و برای کمال نفس مفیدتر است؟!

دعاکننده ضعف و فقر و نیاز و حاجت خود را، که تمام هویت هر ممکن است درک می‌کند، و به قدرت و توانایی و بی‌نیازی مطلق خدای جهان پناه می‌برد و با هیچ واقعی تمام قدرت‌ها و بی‌نیازی‌ها و کمالات، ارتباط برقرار می‌کند و ضعف و فقر و حاجت خود را با آن جبران می‌نماید، و با اطمینان و اعتماد، به سیری آینده هرچه بهتر گام برمی‌دارد.

اگر دعا نباشد و اگر بشر خدا را نخواهد، چگونه می‌تواند بر حوادث پیروز شود؟ و در سختی‌ها و شداید، چه پناه‌گاهی دارد؟

فواید نفسی و روحی و تربیتی دعا، و حتی تأثیر آن در ترقی فکر و معالجه بیماری‌های روانی ثابت شده است و بشر عصر فضا، به این فواید بیشتر از گذشته نیاز دارد.

چون دعا برای انسان یک امر فطری است و شعور هرکس به آن مسلّم است، پیشرفت علم و صنعت، بشر را از آن بی‌نیاز نساخته؛ بلکه دعا یک امر لازم و ضروری زندگی انسان شناخته شده، و در

اجتماعات به اصطلاح پیشرفته، توجه به مظاهر دعا روبه افزایش است. در روش دعا نیز، مثل نواحی دیگر، انسان محتاج به هدایت‌های صحیح و معقول است که این احساس فطری و ضرورت روحی، سبب گمراهی و سقوط او نشود، و وسیله‌ای برای افراد سودجو و منحرف نگردد. مظاهر دعا در جاهلیت و میان ملل قبل از اسلام و ملل غیرمسلمان معاصر، مظاهری بود که به انحطاط فکری و اخلاقی و خرافه‌پرستی^۱ کمک می‌کرد، و تبهکاری‌ها را زیاد و اعمال غیرانسانی و وحشیانه را ترویج می‌نمود.

۱. اگر بعضی کلمات و اصطلاح پیشرفته عصر ما، از خرافات و اندیشه‌های بی‌اصل و باورهایی که حاکم بر علم رشد و علیل بودن قوای فکری است، آزاد شده‌اند، اشتباه می‌نمایند. آنها با همه ادعاهای خود دارند، چنان گرفتار خرافات هستند که واقعاً عجیب است. آمارهایی که گاهی در مجلات و روزنامه‌ها می‌خوانیم، معلوم می‌سازد که این صاحب‌اختیار آن جوامع انسانی محروم، در هر رشته از مظاهر زندگی تا چه حد گرفتار خرافات و روش‌های ناپسند هستند که اگر یک صدم از این جامعه شرقی ظاهر شود، از هر سو چماق ارتجاع و عقب‌ماندگی را بر سرش می‌کوبند. هم‌اکنون در کشورهای غربی، مردم اعتقاد عجیبی به فال‌گیرها دارند که متأسفانه غرب‌زدگی، بعضی جراید ما را نیز مشوق آن ساخته است. تنها فرانسه طبق یک خبر رسمی (روزنامه اطلاعات، شماره ۱۱۴۶۰) در یک سال، بیش از سیصد میلیارد فرانک به فال‌گیرها پرداخته است. در سایر رشته‌ها نیز زندگی این جوامع، پُر است از تضاد و ضعف قوای عقلانی و اعمال خلاف شرف و فضیلت. باز در همین روزنامه (اطلاعات، شماره ۱۳۸۲۳، ص ۶) مقاله «در قلب آمریکای متمدن» را بخوانید تا از انحطاط قوای فکری و معنوی به اصطلاح پیشرفته و مافوق بشر مطلع شوید.

وقتی آفتاب جهان تاب اسلام در جهان تابید، و پرده های خرافات را درید، چنانچه می دانیم انقلاب عظیم آن، همه شئون زندگی اجتماعی، معنوی، اخلاقی، فکری و سیاسی را فرا گرفت، و در همه نواحی وارد شد و تاریکی ها را برطرف کرد.

دعا نیز از آموزی بنود که طبعاً در درجه نخست، مستقیم و غیرمستقیم مشمول این انقلاب گشت و برنامه آن، طوری ریخته شد که شایسته شان هر بشر آزاد و مترقی و فهمیده، و برای همه طبقات و تربیت عموم، باشد و مدرسه آموزش و پرورش باشد. اسلام برنامه های آرامی بخش دعا را اجرا کرد، و شخص پیغمبر اکرم ﷺ و اوصیای آن حضرت ﷺ برنامه های دعا را به مسلمانان آموختند، و بسیاری از اهداف عالی اسلام را در ضمن دعا به مردم تعلیم و در دسترس جامعه گذاردند.

یکی از ذخایر بزرگ علمی و تربیتی اسلام را باید دعا نامید؛ زیرا مسائل توحید و الهیات و نبوت و نظام حکومت و زمامداری و اخلاق و حقوق مدنی و احکام و آداب مختلف، همه در دعاهایی که از اهل بیت رسالت ﷺ رسیده، مطرح شده و به طور تحقیق، مدرسه دعای اهل بیت ﷺ، یکی از مدارس عالیه ای است که در رشد فکری و ترقی روحی و اجتماعی مسلمانان - اگر از آن استفاده شود - اثر عظیم دارد و تا مسلمان این مدرسه را نبیند، شخصیت اسلامی او کامل نمی شود؛ مدرسه ای است

که درب آن همواره شب و روز به روی همگان باز، و تکرار درس‌های آن، شخص را علی‌الدوام از درجه‌ای به درجه بالاتر صعود می‌دهد. ما در اینجا نمی‌خواهیم فلسفه و اسرار دعا و ارزش ادعیه مأثوره از اهل بیت علیهم‌السلام؛ مانند صحیفه سجادیه و نقش دعا را در ساختن شخصیت بیان کنیم و نمونه‌هایی از جمله‌های ادعیه و مضامین بلند آنها را در هر موضوع بیاوریم،^۱ تا معلوم شود دین ما در هر ناحیه تا چه حد غنی است و چه سرمایه‌های باارزش و وسایل سعادت و نیک‌بختی در دسترس ما قرار دارد و از آن استفاده نمی‌کنیم؛ زیرا این موضوع محتاج به تألیف کتب جداگانه است؛ بلکه فقط می‌خواستیم متوجه باشیم که هدایت‌های اسلام به حد کافی و وافق دعا را نیز فرا گرفته، و به‌طور صحیح تقاضای فطرت را برآورده و برداشت بهترین بهره‌ها را از دعا پیشنهاد کرده است.

دعای ندبه

یکی از دعاهای مشهور که همواره بسیاری از مؤمنان و مشتاقان و متظران ظهور دولت حق و حکومت جهانی عدالت اسلام

۱. در کتاب عالی‌ترین مکتب تربیت و اخلاق یا ماه مبارک رمضان اثر نگارنده به‌طور اختصار پیرامون دعا و برنامه‌های ماه مبارک مطالبی که با این بحث ارتباط دارد، نوشته شده است.

و ارادتمندان درگاه ولایتمدار حضرت بقیه الله، ناموس الدهر و ولی عصر، مولانا و سیدنا صاحب الزمان علیه السلام خواندن آن را شعار خود قرار داده و در مناسبت‌ها و فرصت‌های معین، با آن رهبر ابزار و سرسلسله اختیار و احرار تجدید عهد نموده و مجالسی پر شور و روحانی، به عنوان قرائت آن تشکیل می‌دهند، دعای شریف ندبه است.

نظر به اینکه بعضی از آقایان عزیز، از این ناچیز توضیحاتی در مورد این دعا خواسته‌اند و رد تقاضای آنان را سزاوار ندیدم، با کثرت اشتغال و ضعف نیاز، به طور مختصر پاسخ پرسش‌های ایشان و دیگران را به عرض می‌سانم.

امید است مورد قبول چاکران آستان ولی زمان، و قطب دوران علیه السلام واقع شود.